

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

9 oktober 2001

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN, HUISVESTING EN STEDELIJK BELEID

Vraag om uitleg van de heer Jacky Maes tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de inkomensvoorwaarde in de huursubsidiereglementering en de toepassing van de 20-percentregel

Vraag om uitleg van mevrouw Ann De Martelaer tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de beheersorganen van de sociale huisvesting

Interpellatie van de heer Johan De Roo tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over de aangekondigde hervorming en verhoging van de middelen van het Gemeentefonds

Met redenen omklede motie

Vraag om uitleg van de heer Jan Loones tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over de brandreglementering en -controle en de coördinatie ervan

Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid

Dinsdag 9 oktober 2001

WAARNEMEND VOORZITTER : De heer Julien Demeulenaere

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 15.08 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Jacky Maes tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de inkomensvoorwaarde in de huursubsidiereglementering en de toepassing van de 20-percentregel

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Maes tot de heer Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de inkomensvoorwaarde in de huursubsidiereglementering en de toepassing van de 20-percentregel.

De heer Maes heeft het woord.

De heer Jacky Maes : Mijnheer de voorzitter, op 11 december 1991 heeft de Vlaamse regering bij besluit bepaald dat enkel personen met een niet-geïndexeerd inkomen lager dan 45.000 frank in aanmerking komen voor een individuele huursubsidie en een installatiepremie bij het betrekken van een gezonde of een aangepaste woning.

Ik zou op zich geen problemen met dit besluit hebben, ware het niet dat de berekening van de inkomsten eigenlijk sterk afwijkt van de realiteit. Voor de berekening van het inkomen worden de inkomsten van het voorlaatste jaar dat aan de referentiedatum voorafgaat in aanmerking genomen. De referentiedatum is de datum waarop de huursubsidie is aangevraagd of de datum van de verhuis. Dit betekent dat men zich baseert op een inkomen waarvoor reeds een aanslagbiljet is afgeleverd. Men gaat uit van het principe dat dit inkomen reeds door de belastingsadministratie is gecontroleerd. In de praktijk betekent dit evenwel dat heel wat gegadigden, die omwille van een struc-

turele daling van hun inkomen onder het peil van 45.000 frank terechtkomen, vaststellen dat ze niet van een huursubsidie kunnen genieten omdat de berekening op basis van een hoger inkomen is gemaakt. Dit is een zware tegenslag voor mensen die op andere beleidsdomeinen wel van deze regelgeving kunnen genieten. Indien het inkomen van een persoon met 20 percent is gedaald, wordt bij het bepalen van de huurprijs van een sociale woning rekening gehouden met het inkomen van het referentiejaar. Dit principe wordt eveneens gehanteerd bij het toekennen van studiebeurzen. Minister Van Grembergen heeft in het verleden al eens gesteld dat vooral de hoge kans op fraude hem indertijd heeft weerhouden om van de huidige regeling af te stappen.

Personen die in de loop van het jaar waarin de referentiedatum valt de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt, kunnen van een afwijkende regeling genieten. Hierbij baseert men zich op het jaar dat het pensioenbrevet bepaalt en op een verklaring op eer. Dit betekent dat men niet wacht op een aanslagbiljet van het ministerie van Financiën. Het lijkt me haalbaar om deze afwijking tot andere categorieën uit te breiden. Dit gebeurt immers ook bij het bepalen van de huurprijs van een sociale woning of bij het toekennen van een studiebeurs. Hierbij wordt de plotse daling van het inkomen afgerekend in het jaar waarin de referentiedatum valt. Naast het pensioenbrevet zou men zich perfect op de fiches van de RVA of van het OCMW en, indien nodig, zelfs op ander bewijsmateriaal kunnen baseren.

Ik wil de mogelijkheid van fraude niet ontkennen. Vlamingen zouden geen Vlamingen zijn indien ze niet zouden proberen om onder bepaalde voorwaarden uit te komen. Dit betekent echter dat heel wat mensen in de miserie zitten omdat enkelen proberen te frauderen. Die mensen kunnen momenteel niet genieten van een toelage waar ze eigenlijk recht op hadden. Deze uitbreiding zou de

Maes

maatregel niet oncontroleerbaar maken. De subsidie wordt in de loop van een aantal jaren in schijven uitbetaald. Indien blijkt dat er fraude wordt gepleegd, kunnen de toelages worden stopgezet en gerecupereerd. Mijn grootste bekommernis betreft evenwel de vaststelling dat de huursubsidieregeling, een belangrijk instrument in de bestrijding van kansarmoede, kansarmen financieel kan helpen om een betere woning te betrekken. Dit betoelagingsstelsel kan beter worden toegepast dan momenteel het geval is. Mijns inziens moeten we de rechten garanderen van mensen wiens inkomen onder de 45.000 frank ligt en die effectief recht hebben op een huursubsidie.

Mijnheer de minister, ik zou graag een antwoord krijgen op een aantal concrete vragen. Bent u het met me eens dat een aantal mensen die eigenlijk aan de voorwaarden voldoen niet van deze subsidie kunnen genieten omdat de 20-percentregel ontbreekt? Welke redenen hebt u om de 20-percentregel niet toe te passen? Bent u bereid om deze regel in het huursubsidiebeleid toe te passen?

De voorzitter : Mevrouw De Martelaer heeft het woord.

Mevrouw Ann De Martelaer : Mijnheer de voorzitter, hoewel ik me bij de vraag van de heer Maes wil aansluiten, wil ik het hier niet rechtstreeks over de 20-percentregel hebben. In verband met de huursubsidieregeling zou ik nog een tweetal problemen willen signaleren.

Het eerste probleem betreft de formule die wordt gebruikt om de huursubsidie te berekenen. Bij het toepassen van deze formule wordt de huurprijs vermenigvuldigd met 500.000 frank minus het inkomen gedeeld door 500.000 frank. In de formule wordt het maximale inkomen geïndexeerd. Het referentiebedrag, 500.000 frank, wordt evenwel niet geïndexeerd. Omwille van deze niet-indexering krijgt een rechthebbende sinds de start van het huursubsidiesysteem in 1993 een steeds lager bedrag uitgekeerd. Deze daling geldt ook voor mensen wiens situatie ondertussen niet wezenlijk is veranderd. Bovendien krijgt een rechthebbende die het maximaal inkomen ontvangt en de maximale huurprijs betaalt sinds 1998 geen huursubsidie meer. Theoretisch gezien komt deze persoon nog steeds in aanmerking, maar het resultaat van de berekening resulteert in een negatief bedrag.

Het tweede probleem betreft de maximumgrens van de huurprijs. Wie recht wil hebben op een

huursubsidie mag maandelijks niet meer dan 15.000 frank betalen. Voor iemand die enkele personen ten laste heeft, kan dit tot 18.000 oplopen. In sommige regio's wordt het steeds moeilijker om voor 15.000 frank of voor 18.000 frank een woning te vinden die aan de oppervlakte- en kwaliteitsnormen voldoet. De bestaande huursubsidieregeling maakt het voor een aantal mensen net heel moeilijk om een geschikte woning te huren. Ik vind dit een cynische vaststelling.

Mijnheer de minister, ik kan begrijpen dat u deze bijkomende vragen niet onmiddellijk kunt beantwoorden. Ik wil er echter op wijzen dat uw voorgangers herhaaldelijk hebben gesteld dat het reglement dringend aan hervorming toe is. Vorig jaar is tijdens de begrotingsbesprekingen gesignaleerd dat hieraan zou worden gewerkt. Voor het zomerreces 2001 hebben in dit verband een aantal voorstellen gecirculeerd. Ik vraag me af of u hier nog verder werk van wil maken.

De voorzitter : Minister Gabriels heeft het woord.

Minister Jaak Gabriels : Mijnheer de voorzitter, ik zal eerst proberen om een zo duidelijk mogelijk antwoord te geven op de vragen van de heer Maes.

Voor de controle van de inkomensvoorwaarde baseert de huidige huursubsidieregeling zich op het inkomen van het voorlaatste jaar. Dit is het jaar voorafgaand aan het jaar waarin de zogenaamde referentiedata vallen, de datum van de aanvraag van de huursubsidie of, indien deze eerder zou vallen, de datum van de verhuis. Het betreft hier het recentste inkomen waarvoor het ministerie van Financiën een aanslagbiljet of een berekeningsnota heeft afgeleverd. Dit impliceert tevens een controle van de inkomensaangifte door de administratie van de directe belastingen.

Het huidige huursubsidiebesluit voorziet in een afwijkende regeling voor de personen die de pensioengerechtigde leeftijd bereiken in de loop van het jaar waarin de voornoemde referentiedatum valt. Indien de gepensioneerde een verklaring op eer aflegt dat hij geen ander inkomen geniet, mag de administratie zich baseren op het inkomen dat op het in dat jaar afgeleverde pensioenbrevet staat vermeld. Dit betekent dat enkel gepensioneerden van een uitzondering kunnen genieten. In alle andere gevallen wordt enkel rekening gehouden met het inkomensjaar voor hetwelk de administratie van Financiën een aanslagbiljet of berekeningsnota heeft afgeleverd. Omwille van het ontbreken van een opvangnet als de 20-percentregel, kunnen niet-gepensioneerde personen die beweren dat ze in het

Gabriels

jaar van de aanvraag of in het jaar voordien een inkomen hebben genoten dat hen toelaat om een tegemoetkoming te ontvangen, geen aanspraak maken op een huursubsidie. De afwijkende regeling die voor gepensioneerden bestaat, zou kunnen worden uitgebreid tot bepaalde categorieën van mensen die in het jaar waarin de referentiedatum valt met een inkomensdaling worden geconfronteerd. Bij gebrek aan een pensioenbrevet zal de administratie dan een beroep moeten doen op andere documenten, bijvoorbeeld fiches van de RVA of het OCMW.

Wat gepensioneerden betreft, kan men ervan uitgaan dat het toekomstige inkomen hetzelfde niveau zal handhaven. Bij andere categorieën van aanvragers kan de inkomensdaling evenwel tijdelijk en van korte duur zijn. Dit betekent dat personen die het niet echt nodig hebben huursubsidies zouden kunnen ontvangen. Het valt bovendien niet uit te sluiten dat bepaalde aanvragers een deel van hun inkomsten zouden verzwijgen. Het jaar waarin de referentiedatum valt, is in dit geval immers nog niet door de belastingsadministratie gecontroleerd.

Gelet op de argumenten die ik daarnet heb aangehaald, lijkt het me niet opportuun om de 20-percentage in het huursubsidiebesluit op te nemen. Ik zou hier nog willen aan toevoegen dat we moeten proberen om de fraudemogelijkheden in de regelgeving uit te sluiten. We kennen de Vlamingen immers. Ik vind het echter zeer pejoratief om er van uit te gaan dat Vlamingen automatisch zullen proberen te frauderen. Als overheid moeten we voor een transparante en eenvoudige regelgeving zorgen. Hierdoor zal frauderen haast onmogelijk worden. Dit lijkt me de juiste mentaliteit. Stellen dat alle Vlamingen gevoelig zijn voor de mogelijkheid van fraude en dat er bijgevolg automatisch gevallen van fraude zullen zijn, getuigt mijns inziens alleszins niet van de juiste mentaliteit.

Mevrouw De Martelaer heeft nog een aantal bijkomende vragen gesteld. Ik ben momenteel bezig met een globale herziening van het huursubsidiebesluit. Eerstdaags zal ik de herziening in deze commissie komen verduidelijken. Hoewel een aantal van de gemaakte opmerkingen volkomen terecht zijn, vind ik dat we dit in een globalere context moeten kunnen inpassen.

De voorzitter : De heer Maes heeft het woord.

De heer Jacky Maes : Mijnheer de minister, ik ben helemaal niet tevreden met uw antwoord. U hebt

een aantal elementen van mijn vraagstelling in uw antwoord gewoonweg herhaald. Bovendien hebt u mijn drie vragen helemaal niet beantwoord. Wat ik nog het ergste vind, is dat uw antwoord identiek is aan een brief die minister Van Grembergen op 29 juni 2001 aan een provincieraadslid uit Veurne heeft geschreven. Ik heb die brief hier trouwens bij.

Mijnheer de minister, ik vind dit een aanfluiting van het parlementaire werk. Als antwoord op een vraag om uitleg beperkt u zich tot het voorlezen van een brief die uw voorganger naar een West-Vlaams provincieraadslid heeft gestuurd. Ik heb die brief zelf gebruikt bij het opstellen van mijn vraag om uitleg. Uw antwoord was gewoon een herhaling van mijn vraag. Ik vind dit tamelijk grof.

De voorzitter : Minister Gabriels heeft het woord.

Minister Jaak Gabriels : Mijnheer Maes, ministers kunnen veranderen, maar er blijft nog steeds één Vlaamse regering en één Vlaamse administratie. Wanneer ik met betrekking tot de technische kant van een vraag om uitleg te rade ga bij de administratie en deze hierop dezelfde antwoorden geeft als in het verleden, is dit geen teken van grofheid. Mij lijkt dit een teken van consequentie en van continuïteit. Indien ik nu een ander antwoord als mijn voorganger had gegeven, zou u daar anders op hebben gereageerd.

De heer Jacky Maes : Mijnheer de minister, u hoeft van mij geen vragen meer te verwachten.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Ann De Martelaer tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de beheersorganen van de sociale huisvesting

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw De Martelaer tot de heer Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de beheersorganen van de sociale huisvesting.

Mevrouw De Martelaer heeft het woord.

Mevrouw Ann De Martelaer : Als ik een leerling in een klas zou zijn, zou ik nu kunnen zeggen dat we aan onze vierde leraar toe zijn. De commissie voor

De Martelaer

Huisvesting is immers aan haar vierde minister toe. Toch heb ik niet het gevoel dat wij stoute leerlingen zijn. Ik heb eerder het gevoel dat wij zeer constructief meewerken.

Ik heb minister-president Dewael in zijn Septemberverklaring eigenlijk niets horen zeggen over de sector Huisvesting. Daarom ben ik onmiddellijk in de pen gekropen om een aantal vragen tot minister Gabriels te richten. Hij kan dit beschouwen als het werk van een leerling die graag in de klas zit. Ik heb tijdens de vakantie ergens geschreven dat ik huisvesting een boeiende materie vind. Dat was om de minister te stimuleren om de draad van voor het zomerreces samen met ons opnieuw op te nemen.

Minister Gabriels, u weet wellicht dat wij ons in het vorige parlementaire jaar naar aanleiding van enkele persberichten intensief hebben beziggehouden met de socialehuisvestingsmaatschappijen. Na de hoorzitting met de heer Lyben beloofden minister Sauwens en minister-president Dewael een financiële audit. Voor het zomerreces heeft minister Van Grembergen hier gezegd dat hij van plan was de socialehuisvestingsmaatschappijen eens grondig te laten doorlichten. Tijdens de besprekingen in de commissie hebben wij herhaaldelijk moeten vaststellen dat er veel problemen zijn met de inspectiediensten. Op 2 mei 2001 was er een voorontwerp van decreet over opdrachthouders en toezichthouders dat nog naar de Raad van State moest voor advies. Dat was de stand van zaken voor de vakantie.

Mijnheer de minister, hoe staat het nu met betrekking tot de audit die is uitbesteed door minister-president Dewael ? Welke gevolgen zult u er aan geven en volgens welke timing zal dit gebeuren ? Wat is de stand van zaken in de audit uitbesteed door toenmalig minister Sauwens ? Welke gevolgen zult u daaraan geven en volgens welke timing zal dit gebeuren ? Bent u van plan het voorstel van minister Van Grembergen over te nemen en dus de socialehuisvestingsmaatschappijen te laten doorlichten ? Volgens welke timing zal dit dan gebeuren ? Volgens welke planning verloopt de overheveling van de inspectiediensten van de VHM naar de administratie ? Is de VHM-inspectie op dit ogenblik voldoende in staat om inspectietaken uit te voeren ? Overweegt de minister nog andere acties om de beheersorganen van de socialehuisvesting aan te pakken ?

De voorzitter : Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren : Mijnheer de minister, ook onze fractie heet u van harte welkom. Tegelijkertijd betreuren we toch een beetje dat we vandaag aan de vierde minister van Huisvesting toe zijn. Dat zegt immers hoe belangrijk men het onderwerp vindt. Nochtans stond in de regeringsverklaring van twee jaar geleden expliciet dat men veel zou doen in verband met huisvesting. Het is natuurlijk ook bijzonder moeilijk, zeker als men na twee jaar al aan de vierde minister van Huisvesting toe is. Minister Gabriels moet zich eerst inwerken. Ook voor de commissarissen is dit niet evident.

We kunnen het de minister niet kwalijk nemen dat hij het dossier nog niet volledig beheerst. Wat ik wel kan zeggen, is dat we een nieuwe minister kregen toen de goede debatten begonnen. Deze commissie heeft de voorbije twee jaren in bijzonder moeilijke omstandigheden moeten werken. Ik hoop alleszins dat de beleidslijnen die twee jaar geleden werden uitgestippeld, worden behouden en we kijken uit naar de beleidsbrief die de minister dit najaar zal indienen. Het viel echter op dat er in de regeringsverklaring geen enkel woord over huisvesting stond. Dat zal allicht te maken hebben met de wissel in de regering.

Ik vind de vraag van mevrouw De Martelaer zeer terecht. In de commissie is er veel gedebatteerd over de hervorming en over het organisatiemodel van de huisvestingssector. Dat gebeurde naar aanleiding van een aantal persartikelen. Er waren interessante hoorzittingen en bepaalde collega's gingen engagementen aan. Ik ben dus bijzonder nieuwsgierig naar de resultaten, vooral omdat er mensen bij betrokken zijn die toch nog sterk verbonden zijn met de voogdijoverheid, zoals de heer Guns.

Mevrouw De Martelaer heeft een opsomming van bestelde studies gegeven en ik wil er nog iets aan toevoegen in verband met de studie van de financieringsstromen. Minister Van Grembergen zou die studie aanvaarden. Hij zei tijdens de laatste vergadering voor het reces dat hij de studie nog officieel moest ontvangen. Ik vraag mij echter af of minister Gabriels die studie reeds heeft ontvangen en of hij ze zal aanvaarden of niet. Wij hadden immers heel wat opmerkingen met betrekking tot de correctheid van een aantal gegevens. Onze opmerkingen zijn in de commissie aan de orde geweest. Ik vraag mij dus af wat de stand van zaken is en wat de minister de volgende maanden zal doen. Ik ben nieuwsgierig naar de plaats en de rol van de voogdijoverheid. Ik veronderstel dat die zaken niet kunnen worden losgekoppeld van het debat over de reorganisatie van de Vlaamse administratie. Daarom moet ik mij ook tot minister Van Grembergen

Heeren

wenden. Als men het heeft over de rol en plaats van inspectiediensten binnen de voogdijoverheid, dan situeert zich dat in het ruimere debat over de rol en de plaats van die voogdijoverheid en van de sociale huisvestingsmaatschappijen.

De voorzitter : Mevrouw Baeke heeft het woord.

Mevrouw Anne-Marie Baeke : Mijnheer de minister, collega's, ook voor de SP-fractie is huisvesting een belangrijke materie en ik sta volledig achter de bekommernissen van mijn collega's in verband met de ministerwissels en het feit dat er in de regeringsverklaring met geen woord wordt gerept over huisvesting. Wij hebben in de maanden voor het reces nochtans enkele belangrijke debatten gevoerd in deze commissie.

Onze fractie zou graag weten hoe de debatten de volgende weken en maanden zullen worden voortgezet. Ik zou wat extra duidelijkheid willen over de individuele onderzoeken naar de huisvestingsmaatschappijen. Wie zal die onderzoeken uitvoeren en op basis van welke criteria zullen ze worden uitgevoerd ?

De voorzitter : Minister Gabriels heeft het woord.

Minister Jaak Gabriels : Mijnheer de voorzitter, collega's, Ik vraag u om nog geen definitief oordeel over mij te vellen. De heer Maes heeft dat wel gedaan, maar als ik iets anders dan minister Van Grembergen zou hebben geantwoord, had hij mij er waarschijnlijk op gewezen dat ik niet het juiste antwoord gaf. Ik hoop dat men de continuïteit zal aanvaarden, ook al wordt ze door enkele collega's voor een aantal essentiële onderdelen betwist.

Ik zal niet vanuit een klaslogica, maar wel vanuit de parlementaire logica op de vragen antwoorden. Mevrouw De Martelaer, minister-president Dewael bracht mij inderdaad op de hoogte van de financiële audit die hij heeft laten uitvoeren. De administratie heeft mij een eerste stand van zaken van de audit in verband met de evaluatie en de optimalisering van een aantal financieringsstromen voor huisvesting meegedeeld. Ik heb het dossier doorgenomen en ik heb de administratie verzocht mij wat meer duidelijkheid te verschaffen.

Met betrekking tot de doorlichting van de sociale huisvestingsmaatschappijen, aangekondigd door minister Van Grembergen, ontving ik een bundel die mij in de mogelijkheid moest stellen grondiger over het dossier te discussiëren. Om decretaal in de

mogelijkheid te voorzien dat de inspectie van de VHM naar de Vlaamse administratie kan worden overgeheveld, zijn al eerder initiatieven genomen. Gezien de impact van deze initiatieven op de lopende besprekingen over de reorganisatie van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en de huisvestingssector in het bijzonder, ontving ik recent van de administratie een verdere uitwerking van die initiatieven.

Omwille van de belangrijkheid en de complexiteit van deze materie, zult u begrijpen dat deze dossiers eerst grondig worden bestudeerd op mijn kabinet. Pas daarna zullen we conclusies trekken en nieuwe initiatieven nemen. Mijn nog te recente aanstelling tot minister van Huisvesting maakt het voor mij onmogelijk om concreet op uw vragen te antwoorden.

Wij zijn volop met deze kwestie bezig. Het is niet omdat de minister-president weinig over huisvesting heeft gezegd, dat er geen aandacht aan wordt besteed. Een en ander en zeker de herstructurering van de ambtenarij en de diensten moeten we plaatsen in de context van de discussie over beter bestuurlijk beleid. Dat is het algemene schema. De hoeveelste minister van Huisvesting ik ben, doet niet echt terzake. Ik schaar mij achter de continuïteit. Ik tracht ook de opwaardering en de optimalisering van wat huisvesting inhoudt een juiste plaats te geven in die continuïteit.

Mevrouw Heeren vroeg naar die studie. Ik heb die ontvangen, maar nog niet aanvaard omdat ik de conclusies niet voldoende vind. Ik zal dan ook vragen dat er een aantal bijkomende aspecten worden onderzocht. Misschien kan ik dan later genoeg nemen met de resultaten. We hebben evenwel niets aan een studie die niet goed is. Ik heb dit reeds aan de administratie laten weten. Studiebureaus inhuren, studies laten uitvoeren en er dan niets mee doen, is mijn stijl niet.

Geef mij nog wat tijd. We zijn bezig met het opmaken van de beleidsbrief en die is bijna klaar. Ik vraag nog wat tijd om het een en het ander in een ruimere context te plaatsen. Die context moeten we zelf natuurlijk in vraag durven stellen in het licht van de discussie over beter bestuurlijk beleid. We moeten er dus voor zorgen dat de optimalisering van de administratie en van de inspectiediensten op de diverse niveaus concrete invulling krijgt. Daar zijn we volop mee bezig en ik heb in mijn beleidsbrief reeds de grote lijnen daarvoor uitgestippeld. Als de beleidsbrief in het parlement wordt neergelegd, zal ik hier een ruimere discussie kunnen aangaan.

Gabriels

Ik zal een tipje van de sluier oplichten. Het is mijn bedoeling in de toekomst de commissie veel meer te betrekken bij de evolutie van de huisvesting op het veld. Daardoor zullen controle en opvolging een veel eenduidiger en duidelijk concept worden. Ik zal daar werk van maken.

De voorzitter : Mevrouw De Martelaer heeft het woord.

Mevrouw Ann De Martelaer : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord, maar ik moet toch toegeven dat het mij niet echt bevredigt. We hebben hier in het voorjaar van 2001 heel wat debatten gevoerd. Er is toen gezegd dat we een aantal zaken onmiddellijk zouden doen. Ondertussen zijn daar al vier tot vijf maanden overheen gegaan en blijft alles liggen. Ik heb de indruk dat er een grote sluier over het dossier ligt. De audit van minister Sauwens heb ik nog steeds niet gezien, ook al is die op 1 maart en 1 mei 2001 uitbesteed. Het zou toch wel interessant zijn als u die gegevens ook aan ons zou bezorgen.

Ik heb u ook gevraagd naar een timing, maar hierop hebt u geen antwoord gegeven. U verwijst wel naar de beleidsverklaring maar dat is geen echte timing. U hebt ook geen antwoord gegeven op mijn vragen in verband met de inspectiediensten. Functioneren die diensten voldoende ? Zijn ze voldoende bemand om goed te kunnen functioneren ? Ik weet het nog steeds niet.

De voorzitter : Minister Gabriels heeft het woord.

Minister Jaak Gabriels : Mevrouw De Martelaer, ik vraag u toch om wat begrip. Ik vraag dat evenzeer aan de heer Maes. U moet me ten minste de kans geven om een aantal bijkomende onderzoeken te laten uitvoeren. Ik aanvaard de resultaten van deze audit, uitgevoerd in opdracht van een van mijn voorgangers, niet omdat ik vind dat dit bureau niet heeft geantwoord op de doelstellingen die de minister heeft geformuleerd. Het is niet omdat het een studiebureau is dat ik daarmee tevreden moet zijn.

Als een minister bepaalde doelstellingen heeft geformuleerd, en die zijn niet beantwoord in de studie, dan vind ik dat dit bureau de studie op eigen kosten moet vervolledigen en verfijnen. Ik ga zelf niet akkoord met de resultaten van de studie en precies daarom kan ik die ook nog niet verspreiden. Ik wil dus nog om een beetje geduld vragen.

Ik zal u zo vlug als ik kan de gevraagde antwoorden geven. Het gaat alleszins over een zeer beperkte termijn. Ik zal u niet aan het lijntje houden, daarvoor hoeft u niet te vrezen. Dit zal zeker niet weer enkele maanden gaan duren, neen : we streven hier naar een kortetermijnverbintenis en een resultaatsverbintenis. We zullen ook de kans krijgen om er hier in de commissie uitgebreider op terug te komen.

Sta me nu echter toe om, zolang ik de conclusies onvoldoende vind, daarover voorlopig geen verdere uitleg te geven in de commissie. Ik vind het absoluut onaanvaardbaar dat men een bepaalde prijs betaalt als het resultaat allermindst de doelstellingen benadert. Dat is voor niemand aanvaardbaar. Wij als overheid moeten ook aanvaarden dat daartegenover een soort van morele resultaatsverbintenis staat.

De voorzitter : Dank u, mijnheer de minister. Ik geloof dat deze historie nog niet ten einde is, en dat er dus wellicht nog een vervolg op komt.

Mevrouw Ann De Martelaer : Ik zou nog een kleine bijkomende vraag willen stellen. We hebben het gehad over twee audits : die van minister Sauwens en die van minister-president Dewael. Over welke audit hebt u het nu ?

Minister Jaak Gabriels : Ik heb het over de audit met betrekking tot de financieringsstromen, waarvoor de opdracht kwam van de minister-president.

Mevrouw Ann De Martelaer : En de audit van minister Sauwens ? Die ging toch ook over de financieringsstromen.

Minister Jaak Gabriels : Ik wacht nu op de resultaten van beide audits en ik zal die tot een globaal geheel bundelen. De bureaus krijgen nu nog voor een heel beperkte periode een opdracht om de resultaten via twee bijkomende gerichte doelstellingen aan te vullen. Die opdracht is gegeven.

Mevrouw Ann De Martelaer : Dan moet ik eigenlijk concluderen dat de studiebureaus hun werk niet goed doen.

Minister Jaak Gabriels : In dit verband hebben ze hun werk inderdaad niet goed gedaan. Zo eenvoudig is het. Ik ben zeker niet tevreden over wat ze nu als eindproduct hebben afgeleverd.

De voorzitter : Ik constateer dat niet enkel de dames, maar ook de minister met een onbevredigd

Voorzitter

gevoel zitten. We danken minister Gabriels in elk geval voor zijn aanwezigheid.

Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Johan De Roo tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over de aangekondigde hervorming en verhoging van de middelen van het Gemeentefonds

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer De Roo tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over de aangekondigde hervorming en verhoging van de middelen van het Gemeentefonds.

De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik heb me bij de voorbereiding van deze interpellatie gebaseerd op een aantal documenten die we recent hebben kunnen lezen. In het 'Maandblad van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten' verscheen een zeer interessant artikel, een interview met Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, de heer Van Grembergen. Ik heb dat interview met zeer veel belangstelling gelezen en durf zelfs te stellen dat ik er op een aantal details na volledig achter sta. Ik deel uw visie, mijnheer de minister. Ik weet trouwens ook dat u sterk achter het beleid staat dat gevoerd wordt in de eerstelijnsfunctie van de gemeenten.

Het tweede document waarop ik me heb gebaseerd, hebben we vorige week ontvangen en gaat over de financiën van de lokale overheden in 2000. Dit komt van Dexia en we vinden er een zeer interessante weergave in van een belangrijke evolutie in verband met de gemeentelijke financiën. Men stelt namelijk vast dat de saldi die resteren voor het einde van het jaar zowel voor de provinciën als voor de gemeenten sterk aan het dalen zijn. Het saldo einde dienstjaar van de gemeenten bedroeg in 2000 min 2,8 miljard frank. Voor 2001 wordt dat saldo op min 13 miljard frank geraamd. Deze resultaten staan in schril contrast met die van de jaren 1996, 1997 en 1998. Het tekort van de gemeenten bedraagt bijna 5,5 percent van de totale ontvangsten voor het dienstjaar.

Het is duidelijk dat een lokaal bestuur over voldoende financiële middelen moet beschikken voor de uitoefening van de bevoegdheden en de taken die wettelijk opgelegd zijn. Die middelen moeten deels uit eigen lokale belastingen komen. We hebben vastgesteld dat de hoeveelheid aan belastingen in de loop der jaren is toegenomen en dat de middelen die komen uit toelagen van de Vlaamse gemeenschap in verhouding, dus niet in absolute cijfers, in de loop van de voorbije twintig jaren zijn gedaald tot ongeveer 18,9 percent. Ik heb het dan over de toelagen uit de fondsen, het Gemeentefonds, het Investeringsfonds, het Waarborgfonds en het Sociaal Impulsfonds, die allemaal bij decreet zijn geregeld. Het doet mij in elk geval genoeg vast te stellen dat de Vlaamse regering op initiatief van u, mijnheer de minister, heeft aangekondigd daarin toch een beetje te rationaliseren en te evolveren naar één fonds. Het gaat dan over een gemeentefonds met aangepaste heffingen en met aangepaste parameters, die werden bestudeerd en die in een voorontwerp zijn gegoten dat nu voor advies is overgemaakt aan de Raad van State.

In elk geval is het zo dat men aankondigt dat de gemeenten er allemaal baat bij zullen hebben. Ik heb in verklaringen van de minister-president in de pers gelezen dat alle gemeenten meer zullen ontvangen. Ik denk dat dit kan worden toegejuicht, maar ik heb me daar toch ook een aantal nauwkeurige, zeer precieze vragen bij gesteld.

In elk geval is het zo dat er iets moest gebeuren en dat iedereen dit aanvoelde. De reacties zijn in de loop van de voorbije weken aan de orde van de dag geweest. Verantwoordelijken in steden en gemeenten maakten duidelijk dat de middelen onvoldoende waren voor al de taken die op hen afkwamen, dat daar iets aan moest worden gedaan. De hogere overheid kan niet steeds weer rekenen op de gemeenten en hen opdrachten allerhande doorschuiven zonder ook voldoende middelen ter beschikking te stellen. Dan hebben we het over de federale overheid en de Vlaamse overheid.

We stellen vast dat er een inspanning wordt aangekondigd vanwege de Vlaamse overheid, maar er zijn tal van uitdagingen die men niet zomaar kan wegcijferen. Zo is er bijvoorbeeld de discussie over de politiehervorming, die trouwens in de loop van de komende weken nog wel ter sprake zal komen in deze commissie. Er zijn een aantal sociale taken die toch niet mogen worden onderschat, men heeft de opdrachten van het OCMW, kinderopvang, tewerkstelling enzovoort, en de algemene personeels- en werkingskosten van de gemeenten en steden. Al deze kosten nemen zienderogen toe. Het is

De Roo

in elk geval zo dat de Vlaamse overheid de plicht heeft in te staan voor een bijkomende financiering van de gemeenten teneinde de opgelegde taken te kunnen financieren.

Nu zou ik in verband met het aangekondigde decreet inzake het Gemeentefonds een aantal precieze vragen willen stellen.

Bij de opmaak van de begroting 2002 heeft men in de Vlaamse regering standpunten ingenomen in verband met de samenvoeging van de verschillende fondsen. Men heeft ook het bedrag bepaald waarover men zal kunnen beschikken : de 45 miljard frank zal worden opgetrokken tot ongeveer 55 miljard frank, waarin dan ongeveer alles inbegrepen zit.

Mijnheer de minister, wanneer denkt u dat de aangekondigde hervorming van het Gemeentefonds in voege kan treden ? Is dat in 2003 of in 2002 ? Ik stel nu vragen aan de minister los van wat de mening zal zijn van het parlement, want in het parlement zal men uiteraard de bespreking moeten voeren. Ik vraag de minister naar de zin en de uitgangspunten van het voorontwerp. Kan de minister verzekeren dat uiteindelijk elke gemeente meer middelen zal ontvangen dan momenteel het geval is, zoals werd aangekondigd door de minister-president ? Is het zo dat de drie fondsen worden samengevoegd ? Wordt ook het Investeringsfonds opgenomen in de waarborg dat er meer middelen zullen zijn ? Ik heb namelijk documenten gezien van de VVSG waarin daarover een beetje twijfel bleek te bestaan.

Via de pers en via de VVSG hebben we kunnen vernemen welke criteria zullen worden gehanteerd om de middelen te verdelen, zoals de centrumfunctie, de fiscaliteit en de open ruimte. Hoe is men tot deze criteria gekomen ? Is daar een grondig vooronderzoek aan voorafgegaan ? Welke uitgangspunten liggen daaraan ten grondslag ? In dat verband zou ik toch dezelfde vraag opnieuw willen stellen, mijnheer de minister, als toen u in Gent was in aanwezigheid van alle burgemeesters van Oost-Vlaanderen. Is het ter voorbereiding van de discussie over het Gemeentefonds en gezien de informatica- en informatiemiddelen waarover de Vlaamse gemeenschap beschikt, niet mogelijk om een overzicht te geven van de geldstromen ? Ik vraag geen overzicht tot tien jaar terug, maar bijvoorbeeld voor de voorbije twee of drie jaren : hoeveel middelen, vanuit de verschillende invalshoeken van de Vlaamse Gemeenschap zijn er gevloeid naar de

steden, naar de grote steden, naar de centrumsteden, naar de gemeenten, naar de kleinere gemeenten, enzovoort ? Hierop zou ik graag eens een volledig zicht krijgen.

Het is namelijk een oud zeer dat men zo'n volledig zicht in feite nooit heeft gekregen, ook niet van de vorige regering. U hebt toen in Gent gezegd dat die gegevens beschikbaar waren en dat het mogelijk was om die ter beschikking te stellen. Ik vraag hier als parlamentslid om ons dat te bezorgen. Het zal ook nuttig zijn voor de bespreking van het Gemeentefonds, dat men in alle klaarheid weet welke geldstromen, ook van openbare werken, van infrastructuur, van cultuur, van sport en van alles en nog wat, er naar de verschillende gemeenten en steden gaan.

Het Investeringsfonds en het waarborggedeelte van het Sociaal Impulsfonds zouden bij het Gemeentefonds worden gevoegd. Wat zal er gebeuren met het gedeelte van de middelen uit het Investeringsfonds dat voor de provincies is bestemd ? Gaat dat ook naar de gemeenten ? Op basis van het artikel verschenen in BinnenBand heb ik de indruk dat het antwoord hierop positief is en dat het allemaal wordt samengevoegd. Wat zal er daarnaast gebeuren met de SIF-middelen die niet naar het nieuwe Gemeentefonds zullen gaan ? Zal er daarmee een nieuw specifiek Stedelijk Fonds worden opgericht, of een Stadsvernieuwingfonds waarover men ook in het kader van het Vlaams regeerakkoord heeft gesproken ?

Zal de in vooruitzicht gestelde verhoging van de middelen voor het jaar 2002 worden doorgevoerd zonder dat de verdelingscriteria reeds hervormd zijn ? Alles hangt een beetje af van de ingangsdatum van het nieuwe decreet : zal dat 2003 zijn of 2002 ?

Er wordt tevens verwezen naar het extra miljard uit het Provinciefonds. Er zat ongeveer 45 miljard frank in het Gemeentefonds. Daarnaast geeft men middelen van het Sociaal Impulsfonds en het Investeringsfonds. Hieraan wordt nu het 1 miljard frank, dat overkwam van de provincies en waarover reeds verleden jaar sprake was, toegevoegd. Samen met het voor 2002 aangekondigde bijkomende 1,1 miljard en de 1,3 miljard frank indexering komt men tot 3,4 miljard frank. Over dit bedrag spelt onder meer de minister-president ons nu de les. Enerzijds zegt hij dat de gemeenten hun belastingen niet mogen verhogen. Anderzijds stel ik vast dat een aantal gemeenten er niet aan uit kunnen. In het Belang van Limburg werden vrij sterke belastingverhogingen meegedeeld. Ik neem aan dat

De Roo

de gemeentebesturen deze verhogingen goed overwogen hebben en dat ze verplicht zijn om deze door te voeren, aangezien ze voor grote uitdagingen worden geplaatst en er geen financiële middelen voor krijgen. Ik vraag me af of het inderdaad over 3,4 miljard frank gaat zoals ik heb uiteengezet. Zal men in 2001 nog bijkomende middelen kunnen toekennen in het kader van de storting van de laatste schijf van het Gemeentefonds ? Ik meen dit op te maken uit uw artikel. Ik vraag u hieromtrent een concreet antwoord.

Het gaat dus over ongeveer 10,1 miljard frank zonder de index en zonder het miljard van vorig jaar. Dit laatste zou er bijkomen voor de 308 gemeenten. De VVSG had gehoopt 5 miljard frank bijkomende middelen te krijgen. Ik weet wel dat dit niet altijd 100 percent wordt uitbetaald, maar 11 centrumsteden hebben me in elk geval al laten weten dat ze dit te weinig vinden.

Zult u de hoopgevende groeivoet van 2,5 percent plus index die u hebt aangekondigd kunnen toepassen en handhaven ? U zegt immers dat wanneer u die groeivoet kunt toepassen, het toch zal neerkomen op een verhoging van 9 tot 10 percent op een viertal jaar tijd. Dit is beter dan het de laatste jaren het geval is geweest.

De voorzitter : Mijnheer de minister, deze vragen leven bij heel wat gemeentelijke politici. Aangezien mijnheer De Roo reeds voor 80 percent achter uw beleid staat, zal dit volgens mij niet onoverbrugbaar zijn.

Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, mijnheer De Roo, ik zou bijna zeggen dat ik u dankbaar ben voor de interpellatie. Soms wordt een interpellatie beschouwd als een wrevel. Deze interpellatie biedt mij echter de mogelijkheid om helderheid en duidelijkheid te verschaffen over enkele beslissingen waarover u nog twijfels hebt of waarvan u de juiste context of betekenis wilt kennen.

Wat de toekomst van het Gemeentefonds zelf betreft, kan ik bevestigen dat de Vlaamse regering op 24 juli 2001 principieel heeft beslist om het Vlaams Gemeentefonds grondig te herzien. Die hervorming was trouwens reeds in het regeerakkoord aangekondigd. Het ontwerp is intussen voor advies voorgelegd aan de SERV en de Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur. De adviezen zijn aange-

vraagd tegen eind september, maar ze zijn nog niet binnen. Ik vermoed dat ze eerstdaags zullen aankomen. De Vlaamse regering zal daar dan een gesprek over voeren. Ik veronderstel immers dat die adviezen enig licht zullen werpen op zaken waar aan we aandacht moeten schenken. Het is uiteindelijk toch de bedoeling om de verkregen adviezen niet onachtzaam naast ons te leggen maar wel om er een bespreking aan te wijden.

Ik denk dat u het met mij eens bent dat inzichten van gisteren kunnen worden beïnvloed door bemerkingen die u tegenover mij hebt gemaakt of bemerkingen die andere collega's hebben gemaakt. Dit is ook het geval voor algemene beschouwingen die ondertussen het licht hebben gezien en zelfs bemerkingen van mijn eigen administratie en mijn eigen medewerkers ten opzichte van het tot nog toe geformuleerde voorontwerp. De bedoeling is dat de Vlaamse regering zo snel mogelijk tot een synthese komt. Die synthese moet dan zo snel mogelijk naar de Raad van State gaan zodat de parlementaire bespreking kan worden gevoerd. U zult begrijpen dat ik, in afwachting van het beoordelen van de adviezen en het definitieve standpunt van de Vlaamse regering, vandaag geen verdere inhoudelijke discussie voer. Ik weet op welke lijnen het voorontwerp is overgemaakt en dus laat ik nu de ruimte voor bezinning en aandachtspunten.

Ik kan eveneens bevestigen dat de Vlaamse regering, rekening houdend met de financiële situatie van de gemeenten en de uitdagingen waarvoor deze staan, beslist heeft om bij de opmaak van de begroting 2002 een belangrijke inspanning te doen inzake de dotatie van het Vlaams Gemeentefonds. Die begroting wordt eerstdaags bij het Vlaams parlement ingediend.

Het ontwerp van decreet bepaalt dat de nieuwe verdelingsregeling ingaat op 1 januari 2003. Deze datum werd gekozen vanuit het oogpunt van het goed bestuur. Het is inderdaad een regel van behoorlijk bestuur dat vooraleer nieuwe regelgeving van toepassing wordt, aan de betrokkenen voldoende tijd wordt gegeven. Dit is zowel nodig om er grondig kennis van te krijgen als om terdege rekening te kunnen houden met de rechtsgevolgen.

De invoering van een nieuwe verdelingsregeling van belangrijke financiële middelen aan de gemeenten veroorzaakt vanzelfsprekend ook verschuivingen in de aandelen tussen de gemeenten onderling. Waarom zouden we dat werk doen als er geen verschuivingen zouden zijn ? Het is niet de bedoeling dat er verschuivingen zijn omwille van de verschuivingen, maar wel omdat we keuzes heb-

Van Grembergen

ben gemaakt in verband met de verdeling van het Gemeentefonds. Er komen verschuivingen op basis van een aantal parameters. De gemeenten moeten ieder voor zich tijdig de gevolgen kunnen inschatten voor hun financiële ontwikkeling en begrotingsbeleid. Er moet ruim de tijd zijn voor correcte informatie aan de lokale besturen.

Het nieuwe stelsel start dus pas op 1 januari 2003. Daardoor loopt de nieuwe regeling bovendien gelijk met de periode waarin de beleidsovereenkomsten inzake het SIF aflopen. Dat biedt voor de gemeenten de mogelijkheid om in volle autonomie een samenhangende overgang te organiseren naar de nieuwe financieringsregeling. In het ontwerp van decreet is inderdaad bepaald dat het waarborggedeelte van het SIF in het Gemeentefonds wordt opgenomen. Rekening houdend met de termijn waarin de huidige convenants lopen, kan dat vanzelfsprekend pas vanaf 2003. Er zit dus logica in de datum.

Zoals reeds gezegd impliceert een nieuwe verdelingsregeling automatisch een verschuiving in de aandelen van de gemeenten. Dat is inherent aan de regeling. Als het resultaat gelijk zou moeten zijn aan dat van de vorige regeling dan had de oefening geen zin. Het regeerakkoord legt de accenten van de nieuwe regeling vast : meer nadruk op het belastingvermogen en de fiscale solidariteit tussen de gemeenten. Ik heb dat wat populistisch benaderd door te stellen dat we aandacht moeten hebben voor 'verluxemburgering of geen verluxemburgering'. De uiteindelijke formule zal opnieuw voorwerp van discussie zijn in de Vlaamse regering en ook in het Vlaams Parlement. We hebben in elk geval de moed gehad om een voorstel op dat vlak te formuleren.

Volgens mij kan het niet dat gemeenten hun belastingen zo laag houden en uiteindelijk toch een beroep blijven doen op het Gemeentefonds, dat een solidariteitsprincipe inhoudt. Als een gemeente zo sterk is dat ze haar eigen fiscaliteit zo laag kan houden, dan vraag ik mij af waarom ze een beroep doet op de solidariteit. Solidariteit is een principe volgens hetwelk de rijkere deelt met de armere. Ik heb solidariteit nooit begrepen als het verdelen van de rijkdommen onder de welstellenden en het vervolgens bijvragen van geldmiddelen aan een hogere instantie. Hiermee wil ik niet zeggen dat rijkere gemeenten geen beroep mogen doen op het Gemeentefonds. Wel moet het begrip solidariteit een zekere inkleuring krijgen.

De parameters zijn dus fiscale solidariteit, belastingvermogen, de valorisatie van de centrumfuncties en de stedelijkheid, aandacht voor de bestuurskracht van de kleinere, ook landelijke gemeenten waarnaar in het verleden eigenlijk nooit aandacht is uitgegaan, en de zorg voor het bewaren van de open ruimten. Als dit laatste een opdracht is die we in heel Vlaanderen belangrijk vinden, moeten we daar een parameter van maken. Deze parameters zijn geen heilige uitvindsel van deze regering, het zijn toetsingselementen van vroeger. Opmerkingen over de werking van een goed Gemeentefonds werden vroeger ook reeds gemaakt. Als uit de discussie blijkt dat er meer zinvolle parameters bestaan, zullen we daar niet blind voor zijn. Parameters die een terugkeer naar de vroegere situatie inhouden, zijn uitgesloten.

Verschuivingen in de aandelen moeten geleidelijk gebeuren zonder de financiën van de individuele gemeenten te verstoren. Daarom is in het ontwerp van decreet een goede waarborgregeling ingebouwd voor de overgang van het huidige naar het nieuwe stelsel. In concreto genieten de gemeenten in de nieuwe verdelingsregeling een gewaarborgd bedrag gelijk aan de som van hun aandeel in het Gemeentefonds 2002, verhoogd met het aangroeipercentage van het fonds in 2003 en hun waarborg uit het SIF. Dat gewaarborgd bedrag wordt ook de volgende jaren behouden. De doorgroei in het nieuwe stelsel gebeurt bijgevolg geleidelijk. Voor de SIFplus-gemeenten die niet tot de centrumsteden behoren, wordt de waarborg in het eerste jaar met 90 percent van het SIF-aandeel boven de waarborg verhoogd. De volgende jaren wordt deze waarborg geleidelijk afgebouwd. De waarborgregeling zorgt ervoor dat de gemeenten in 2003 een aandeel ontvangen dat consistent hoger is dan de som van de middelen uit de fondsen die ze in 2002 in de gewone begroting konden inschrijven. Dit betekent tevens dat de hervorming geen enkele begroting zal verstoren. De gewone begroting is de graadmeter voor het behoud van het evenwicht. In 2003 zullen de in de gewone begroting ingeschreven aandelen van alle gemeenten aangroeien.

Het Investeringsfonds maakt geen deel uit van de waarborg. Het Investeringsfonds behoort tot de buitengewone begroting. Het verminderen van de beschikbare middelen in dit fonds heeft geen onmiddellijk effect op het begrotingsevenwicht. Aangezien het Investeringsfonds niet in de waarborgregeling wordt opgenomen, staat het bedrag ervan onmiddellijk ter beschikking voor de volle toepassing van de nieuwe verdelingsregeling. Deze regeling is gebaseerd op de uitgangspunten van het regeerakkoord, namelijk het fiscaal vermogen, de

Van Grembergen

centrumfuncties en de kleinere en landelijke gemeenten.

De eventuele negatieve weerslag van de nieuwe verdelingsregeling zal gedeeltelijk worden gecompenseerd door de extra verhogingen van de dotatie van het Gemeentefonds. In 2001 gaat het om 1 miljard frank. In 2002 gaat het om een bijkomende verhoging met 1,1 miljard frank. Rekening houdend met de voor 2002 toegepaste indexatie van het Gemeentefonds met 2,8 percent, zal de totale dotatie van het Gemeentefonds in 2002 reeds met 3,44 miljard frank zijn gestegen ten overstaan van wat in de oorspronkelijke begroting 2001 was bepaald. Dit is een stijging met 7,5 percent.

Het onderzoek naar de mogelijke maatstaven en naar de beschikbaarheid en de bruikbaarheid van deze maatstaven is toevertrouwd aan een ambtelijke werkgroep van mijn kabinet en van de administratie Binnenlandse Aangelegenheden. Het spreekt vanzelf dat de nieuwe verdelingscriteria in de eerste plaats zijn geënt op de prioriteiten die de Vlaamse regering met betrekking tot de herziening van de overheidsfondsen in het Vlaams regeerakkoord heeft vastgelegd. Deze prioriteiten zijn daarvoor al toegelicht.

De ambtelijke werkgroep heeft hierbij gebruik gemaakt van de expertise van het Instituut voor de Overheid van de KUL, van de afdeling Statistiek van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en van de interdepartementale commissie Etnisch-culturele Minderheden. Er is tevens een uitgebreide evaluatie van de vigerende wetgeving en een vergelijkende studie van soortgelijke subsidiemechanismen in West-Europese landen gemaakt. Er is bovendien ook rekening gehouden met de conclusies die zijn getrokken uit de ervaringen die we met het SIF hebben opgedaan. De werkgroep heeft in de eerste plaats gekeken naar de beschikbaarheid van potentiële maatstaven. De bruikbaarheid van deze maatstaven is getoetst aan de hand van modellen en van correlatie- en clusterberekeningen.

De integratie van het Investeringsfonds in het Gemeentefonds betekent een versterking van de lokale autonomie die de Vlaamse regering bij de algemene financiering nastreeft. De gemeenten kunnen de bijkomende middelen volledig vrij besteden, zowel voor uitgaven van de gewone dienst, als, door middel van een overboeking, voor uitgaven van de buitengewone dienst. Dit betekent dat een gemeente zonder problemen kan besluiten om al

die middelen op de gewone dienst te houden. De Vlaamse regering kiest er tevens voor om de middelen van het Investeringsfonds, met inbegrip van de middelen die in het Investeringsfonds aan de provincies en aan de VGC toekwamen, integraal aan het Gemeentefonds toe te wijzen. Dit sluit aan bij de principiële beleidsoptie om het lokale bestuursniveau te versterken en voorrang te geven. Ik weet dat deze beslissing reeds enige heibel heeft veroorzaakt. Aangezien het hier om een recurrent gegeven gaat, zal hieromtrent allicht nog meer heibel ontstaan. Het betreft hier evenwel een beslissing van de Vlaamse regering. Onder meer in het kader van de beslissingen over de subsidiariteit, heeft de Vlaamse regering ervoor gekozen om haar inspanningen en haar middelen maximaal op het lokale niveau te richten. Op die manier zal de bestuurskracht van de gemeenten worden versterkt.

Overeenkomstig het Vlaams regeerakkoord zullen de zogenaamde SIFplus-middelen specifiek worden aangewend om het stedelijk beleid in Vlaanderen en in Brussel te versterken. Momenteel worden de SIFplus-middelen toegekend aan een beperkt aantal gemeenten waar de problemen van maatschappelijke achterstelling het meest nadrukkelijk aanwezig zijn. In de praktijk betreft het hier voornamelijk de Vlaamse steden. Voor de SIFplus-gemeenten die niet in het stedelijk beleid van de Vlaamse regering worden opgenomen, zal een specifieke overgangsregeling worden uitgewerkt.

In 2002 zal de dotatie van het Gemeentefonds reeds met 1,1 miljard frank toenemen. Deze stijging staat los van de decretaal geplande stijging van 2,8 percent. Ten gevolge van een overdracht van de provincies naar de gemeenten stijgt het Gemeentefonds in 2001 al met 1 miljard frank boven de decretaal geplande stijging. Zoals ik daarnet al heb gezegd, gaat de nieuwe verdelingsregeling van het Gemeentefonds pas in vanaf 2003. Dit betekent dat de dotatie voor 2002 volgens de bepalingen van het decreet van 7 november 1990 onder de gemeenten zal worden verdeeld.

Er is in 2001, 2002 en 2003 tevens in bijkomende middelen voorzien. In 2001 is 1 miljard frank van het Provinciefonds afgehouden. In afwachting van de indiening van een voorontwerp van decreet inzake de herziening van de verdelingscriteria is dit bedrag in een afzonderlijk artikel van de begroting ingeschreven. Tijdens de budgetterschikking van 12 oktober 2001 zal de Vlaamse regering dit geld bij de dotatie aan het Vlaams Gemeentefonds voor 2001 voegen. Vervolgens kan het bedrag volgens de huidige verdelingscriteria worden verdeeld. De Vlaamse regering heeft ondertussen een beslissing

Van Grembergen

genomen aangaande bijkomende middelen voor de komende jaren. Bovenop het bijkomende bedrag van 1 miljard frank van dit jaar, is in de begroting 2002 nogmaals in een stijging met 1,1 miljard frank voorzien. De Vlaamse regering heeft zich ertoe verbonden om het Gemeentefonds in 2003 een bijkomende injectie van 1,2 miljard frank te geven. Deze beslissing staat los van de voorziene indexering.

Deze bijkomende middelen moeten ervoor zorgen dat geen enkele gemeente bij de invoering van het nieuwe Gemeentefonds minder zal ontvangen dan momenteel het geval is. Dit betekent uiteraard niet dat alle gemeenten meer zullen ontvangen. Het is de bedoeling om de gemeenten de nodige zekerheid te bieden. Inzake begroting voeren veel gemeenten een meerjarenbeleid. De gemeenten mogen echter gerust zijn. Ongeacht de resultaten van de nieuwe parameters staat nu al vast dat geen enkele gemeente plots minder zal ontvangen.

Hoewel ik niet op het nieuwe Gemeentefonds wil vooruitlopen, wil ik hier nog even benadrukken dat de Vlaamse regering de middelen van het fonds tijdens deze legislatuur met 5,5 miljard frank zal verhogen. Er is gevraagd om een onmiddellijke verhoging met 5 miljard frank. Hoewel ik een dergelijke maatregel ook wel zou willen nemen, wil ik er toch op wijzen dat het resultaat op het einde van deze legislatuur 5,5 miljard frank zal bedragen.

Hoewel de middelen substantieel toenemen, blijven veel gemeenten alarmerende signalen aangaande hun financiële situatie uitzenden. Uit nader onderzoek blijkt dat het er steeds meer op lijkt dat de Vlaamse overheid op gemeentelijk niveau de kosten van federale beslissingen moet betalen. Dit is een zeer belangrijk discussiepunt. Als de Vlaamse regering een beslissing neemt die repercussies heeft op de gemeentelijke financiën, zal ze eerst de kostprijs laten onderzoeken en, indien nodig, zelf de gevolgen van haar beslissing dragen. Die logica moet ook gelden voor beslissingen van de federale regering. Het kan niet dat op een ander niveau beslissingen worden genomen die onze bestuurskracht, onze middelen en onze stuurkracht bij het besteden van die middelen bepalen. Dat kan de bedoeling niet zijn. De defederalisering van de gemeente- en de provinciewet moet tot een grotere autonomie leiden. Zonder de nodige financiële middelen is er echter geen sprake van autonomie. De federale regering mag onze autonomie op geen enkele wijze sturen, beperken of inperken. Dat is onaanvaardbaar.

De op til zijnde politiehervorming vormt hiervan een sprekend voorbeeld. Het is nu al duidelijk dat het hier niet om een budgettair neutrale operatie gaat. De federale overheid heeft in 8 miljard frank voorzien om de bijkomende kosten voor de gemeenten te compenseren. Het staat nu al vast dat dit bedrag niet zal volstaan. Uit berekeningen blijkt dat er voor alle Belgische gemeenten 3,8 miljard frank zou moeten bijkomen. Voor Vlaanderen zou dit op ongeveer 2,5 miljard frank neerkomen. Minister Duquesne heeft verklaard dat de begroting 2002 in een bijkomend bedrag van 2 miljard frank zal voorzien. De objectieve berekening van de kostprijs van de politiehervorming toont aan dat dit bedrag niet zal volstaan. Hoewel minister Duquesne al herhaaldelijk de vraag heeft gekregen om een duidelijk beeld te schetsen van de effecten van de hervorming op gemeentelijk niveau, is hij hier nog nooit in geslaagd. Volgens hem zijn de nodige cijfergegevens nog niet beschikbaar. Tijdens het afgelopen weekend heb ik ergens gelezen dat minister Duquesne het zelf niet weet. Hij beschikt nog niet eens over een evaluatie van de dertien geïnstalleerde pilootzones. Het spreekt vanzelf dat de Vlaamse regering deze situatie zeer kritisch beoordeelt.

We weten op dit moment dat 8 miljard frank niet zal volstaan. Ik wil hier formeel verklaren dat we de Vlaamse portefeuille of de portefeuille van de Vlaamse gemeenten niet zullen laten leegmaken door de federale beslissingen over de politiehervorming. Een dergelijke aantasting van het bestaan van de eigen budgetten is onaanvaardbaar. We zullen bovendien trachten om een regelgeving uit te bouwen die de gemeenten een gesloten beurs voor de politiehervorming geeft. Het spreekt vanzelf dat die middelen van de federale overheid afkomstig zullen moeten zijn. We zullen in de nabije toekomst onderzoeken of het mogelijk is om aan de gemeenten een dergelijke regelgeving op te leggen. Ik beweert niet dat dit een makkelijke opgave is. Hoewel we niet zeker weten of we wel een sluitende clausule zullen vinden, zullen we een poging ondernemen.

Er is in dit land soms sprake van bevoegdheids- en belangenconflicten. Indien dit probleem niet wordt opgelost, betreft het hier een belangenconflict in de zuiverste betekenis van het woord. Indien op het federale niveau geen oplossing wordt gevonden, zal dit tot een conflict leiden tussen de federale overheid en het volledige interne bestuur van Vlaanderen. Ik denk hierbij niet enkel aan de Vlaamse regering, maar ook aan het Vlaams Parlement, aan de Vlaamse instellingen en aan de Vlaamse provincie- en gemeentebesturen. Indien

Van Grembergen

de federale overheid dit conflict wil, moet ze de politiehervorming blijven aanpakken zoals ze nu doet. Ik kan het dus niet sterker formuleren. Zouden we het conflict ? Neen. Willen we het conflict ? Neen. Willen we oplossingen ? Ja. Ik denk niet dat er in dit land iemand baat heeft bij een conflict om het conflict. Dit is echter het meest duidelijke signaal van de Vlaamse regering en ik zeg dit met medeweten van mijn collega's en dus niet op eigen houtje. We hebben hierover overleg gepleegd. Als minister van Binnenlandse Aangelegenheden valt het wel onder mijn verantwoordelijkheid, maar alle Vlaamse ministers weten dat dit tot een conflict zal leiden als de federale overheid geen oplossing uitwerkt.

Het is de bedoeling dat de gemeenten met de midelen van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest ordelijk kunnen besturen. Er is een opmerking gemaakt over de belastingen. Uiteraard wil de Vlaamse regering niet dat alle gemeenten de facto hun belastingen zouden verhogen. De Vlaamse burger staat al een belangrijk deel van zijn inkomen af aan de overheid. We kennen die cijfers allemaal. Het is niet de bedoeling dat de 50 percent opnieuw wordt overschreden. Als de Vlaamse regering merkt dat de belastingdruk op gemeentelijk vlak stijgt, dan zullen we dat niet graag hebben. Dat heeft de minister-president gezegd. De autonomie van de Vlaamse gemeenten blijft echter bestaan. De minister-president heeft geen enkele mogelijkheid om in te grijpen in die situatie en ik ook niet. Bovendien wil ik niet eerst zeggen dat men het geld vrij kan besteden en daarna hoe het belastingssysteem er moet uitzien. De verklaring van de minister-president moet worden begrepen als een bezorgdheid over de belastingdruk voor de burger. Ik denk dat ik helder en duidelijk heb geantwoord op de vragen.

De voorzitter : Ik dank de minister voor zijn eerlijk en uitgebreid antwoord. Ik vermoed echter dat de heer De Roo nog bijkomende vragen heeft.

De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Mijnheer de voorzitter, ik moet u ontgoochelen. Ik vond het antwoord van de minister zeer duidelijk en zeer open. Ik heb dus geen bijkomende vragen meer. Ik kreeg immers een antwoord op alle vragen.

Wij zijn bereid om op een constructieve manier de bespreking van het ontwerp van decreet aan te vatten in deze commissie en in het parlement. Ik bevestig ook wat de minister heeft gezegd over de federale hold-up van de steden en de gemeenten die aan de gang is naar aanleiding van de politiehervorming. Als men zegt dat het een nuloperatie zal zijn en als later op basis van concrete bewijzen blijkt dat het helemaal geen nuloperatie is, dan moet men daar iets aan doen. De Vlaamse regering is dan zeer goed geplaatst om de belangen van de steden en de gemeenten te verdedigen en om de confrontatie met de federale overheid aan te gaan.

Het is het juiste ogenblik om dit te zeggen, omdat men straks in het Vlaams en in het federaal Parlement aan de begrotingsbespreking zal beginnen. Men zal daar conclusies aan vast moeten knopen. Ik ben daarvan overtuigd. Ik dank de minister nog eens voor de openheid en de duidelijkheid van zijn antwoord.

Minister Paul van Grembergen : Ik heb nog een technische mededeling.

Begin volgende week zullen alle gemeenten een brief krijgen waarin de juiste ramingen voor 2001 en 2002 staan.

Het gaat hier uiteraard om een parlementair initiatief dat samen met de Vlaamse regering is genomen. Het zou wellicht goed zijn daarover een met redenen omklede motie in te dienen waarin de volledige redenering wordt weergegeven.

De heer Johan De Roo : Ik ben bereid een tekst op papier te zetten, maar wel in overleg met de verschillende fracties. Dit is immers zeer belangrijk.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door de heer De Roo werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jan Loones tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over de brandreglementering en -controle en de coördinatie ervan

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Loones tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over de brandreglementering en -controle en de coördinatie ervan.

De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, mijn vraag om uitleg gaat over brandpreventie en -beveiliging. Ik zal het zowel over de reglementeringen als over de controle daarop en de eventuele sancties bij niet-naleving hebben.

In het verleden zijn er een aantal rampen gebeurd. Ik denk aan de brand in Volendam in Nederland. De brandweercommandant van Sint-Niklaas zei naar aanleiding van die ramp dat dat even goed hier had kunnen gebeuren. Dat heeft mij wakker geschud.

Uitmaken wie in dit land voor wat verantwoordelijk is, is zoals u allen weet steeds een hachelijke onderneming. Ik kwam terecht bij het Vlarem voor wat de Vlaamse bevoegdheden betreft. Er is vroeger een interpellatie gehouden tot minister Dua. Zij heeft toen duidelijk gemaakt over welke middelen en bevoegdheden zij beschikt in deze kwestie.

Ik heb enkele vragen voor de minister van Binnenlandse Aangelegenheden, naar aanleiding van de uitlatingen van zijn Nederlandse collega over een actieplan. Ik ken bovendien ook de voorliefde van de minister voor het Nederlandse model en de manier waarop men daar bestuurt. Ik tracht bij hem dus wat sympathie los te maken voor wat daar gebeurt. Sinds de goedkeuring van de Lambermontakkoorden heeft de minister trouwens de volledige bevoegdheid over Binnenlandse Aangelegenheden gekregen. Ik herinner de minister aan zijn zeer treffende uitspraak die erop neerkomt dat hij op het binnenlandse niveau over Vlaamse onafhankelijkheid beschikt. Mijn verwachtingen zijn dus zeer hoog gespannen.

Naar aanleiding van de rampen in Enschede en in Volendam werden in Nederland enkele onderzoekscommissies opgericht : de commissie-Oosting

na de ramp in Enschede en de commissie-Alders na de ramp in Volendam. Deze commissies publiceerden elk een rapport. De rapporten zijn overgemaakt aan de regering en de regering is met het kabinetsstandpunt naar de Tweede Kamer gegaan. Men heeft een lijst van vijftig actiepunten voor brandpreventie en -reglementering overgemaakt aan het parlement. De remedies speelt men in grote mate door naar de controle door de gemeenten. Ik heb deze informatie uit een artikel in het NRC-Handelsblad.

Bij ons behoort alles wat gebeurt in verband met de brandveiligheid tot de bevoegdheid van de brandweer. De brandweer moet wel zorgen dat zij daarbij de Vlarem-reglementeringen respecteert. Men legt dus een zware last op de schouders van de burgemeesters en dat is niet echt verantwoord. Zij hebben weinig richtlijnen en mogelijkheden tot controle. Men vergelijkt onze rampenplannen vaak met telefoonboeken. Er staat wel in wie men moet verwittigen, maar er staat niets in over coördinatie.

Ziet u iets in het Nederlandse model, mijnheer de minister ? Bent u bereid de materie eens grondig te behandelen ? Bent u bereid te bepalen wie welke maatregelen moet nemen ? Iemand moet de coördinatie-opdracht op zich nemen, ook indien het gaat om coördinatie van zaken die niet tot zijn bevoegdheid behoren. Wij moeten onze lessen trekken uit de gebeurtenissen in het verleden.

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Ik sluit mij graag aan bij de vraag van de heer Loones. Men onderschat vaak de verantwoordelijkheid van een gemeente als er een ramp gebeurt omwille van onvoldoende preventiemaatregelen. Maar wanneer zijn er voldoende preventiemaatregelen genomen ? Men kan de lat zeer hoog leggen.

Ik heb met een aantal andere burgemeesters kunnen deelnemen aan vijf avonden over deze kwestie, georganiseerd door de gouverneur van West-Vlaanderen. Die avonden waren zeer goed. We kregen veel juridische informatie en veel informatie over brandpreventie. Alle aanwezigen waren onthutst en zwaar onder de indruk over de verantwoordelijkheden van een burgemeester als er iets fout gaat.

We moeten geen vergelijking met Enschede maken want dat was een uitzonderlijke ramp. Er was dan de brand in een café in Volendam op oudejaarsnacht met rampzalige gevolgen. De burgemeester en het schepencollege moesten aftreden omdat ze

De Roo

onvoldoende preventieve maatregelen hadden genomen. Wanneer heeft men wel voldoende preventieve maatregelen genomen ? Hoe ver reikt dat ? Dat zou hier een zeer interessante discussie kunnen opleveren. Een aantal juridische implicaties zijn van federale aard en andere van Vlaamse aard, zeker wanneer het gaat over preventieve maatregelen. Hetzelfde item komt aan bod bij gesprekken over fuifzalen. U moet maar eens nagaan in welke toestand die zalen verkeren en hoe er gebruik van wordt gemaakt. Wat moet er gebeuren als er daar iets misloopt ?

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik zal u een correct, enigszins pijnlijk en mogelijk onthutsend antwoord geven. Ik moet dat doen, om daarna toch te proberen tot een conclusie te komen.

Zoals in de vraag reeds werd aangegeven is het juridisch kader op het vlak van brandpreventie inderdaad van die aard dat de bevoegdheden verspreid zijn over diverse bestuursniveaus : het federale niveau, gemeenschappen en gewesten, provincies en gemeenten. Zo heeft de federale overheid, met name de minister van Binnenlandse Zaken, algemene basispreventienormen uitgevaardigd op basis van de wet van 30 juli 1979 op de preventie van brand en ontploffing en op de verplichte verzekering van burgerlijke aansprakelijkheid. Daarnaast bleven ook de gewesten en gemeenschappen bevoegd om specifieke brandpreventienormen vast te leggen, namelijk in verband met aangelegenheden die tot hun respectievelijke bevoegdheden behoren, zoals normen inzake rusthuizen, scholen en hotels. De gemeenten kunnen dan nog eens aanvullende voorschriften bepalen. Naast deze reglementeringen die de voor het publiek toegankelijke plaatsen betreffen, bestaan ook andere reglementeringen voor de brandpreventie van bedrijven, van andere gebouwen, er zijn reglementeringen inzake ruimtelijke ordening, enzovoort. Er bestaat hier voor geen coördinatie.

Bovendien moet ik u zeggen dat het, ondanks wat ik zeg over onze soevereiniteit, momenteel niet binnen mijn bevoegdheid ligt om deze coördinatie aan te trekken. Eigenlijk is het de bevoegdheid van de federale minister om de coördinatie op punt te zetten in samenspraak met de gewestelijke, de provinciale en de gemeentelijke verantwoordelijkheden, temeer daar het zwaartepunt van de materie

veiligheid, brandpreventie en brandweercontrole bij de federale minister van Binnenlandse Zaken ligt. De federale minister heeft trouwens ook een groot aantal richtlijnen inzake brandpreventie tot de gemeenten gericht en vervult reeds coördinerende taken, bijvoorbeeld voor de interventie bij rampenplannen. In dit kader wil ik wijzen op de Hoge Raad voor Beveiliging tegen Brand en Ontploffing, die is ingesteld op basis van de reeds geciteerde wet van 30 juli 1979, en die tot taak heeft alle maatregelen inzake beveiliging tegen brand en ontploffing voor te stellen. De HRB moet ook advies geven over elk nieuw voorgenomen brandpreventiereglement, zodat eventueel kan worden overwogen dit orgaan in te schakelen met het oog op de bedoelde coördinatie. Bovendien kunnen door een recent uitgewerkt ontwerp van KB over de samenstelling van de raad ook vertegenwoordigers van gewesten en gemeenschappen in deze raad zetelen. Dat is dus het formele, en op dit ogenblik ook het juridische antwoord.

Ik ontsnap natuurlijk niet aan de opmerkingen van de heren Loones en De Roo over hun grote huiver voor incidenten en voor de discussie achteraf. Ik besef zeer goed dat diegenen die geografisch het dichtst bij het incident staan, eerst de burgemeesters, daarna de gouverneurs en daarna pas de anderen, zich voor een grote gewetensvraag geplaatst zien in verband met deze situaties.

Dit punt moet in elk geval met de federale minister van Binnenlandse Zaken worden besproken om afspraken te maken, zonder vooruit te lopen op eventuele beslissingen. Als de federale verantwoordelijken zeggen dat Vlaanderen in deze materie gedeeltelijk de ruimte krijgt om verantwoordelijkheden op te nemen, dan wil ik daaraan zeker niet ontsnappen, maar er integendeel een zinvolle invulling aan geven. Het is echter op dit ogenblik niet exact mijn verantwoordelijkheid. Ik zal dus wel het initiatief nemen om tot overleg te komen met de federale minister van Binnenlandse Zaken.

De voorzitter : De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones : Ik dank de minister voor zijn antwoord. Ik ben er mij zeer goed van bewust dat er moeilijk een ander antwoord kan worden gegeven in deze omstandigheden. We zullen ons nog regelmatig moeten opwinden over bestuurlijke zaken die in dit land nog niet op de juiste wijze geregeld zijn.

Ik dank u vooral voor de bereidheid om dit op de interministeriële conferentie te bespreken. Ik hoop werkelijk dat u uw federale collega Duquesne

Loones

ervan kunt overtuigen dat we op het Vlaamse niveau eigenlijk het best gewapend zijn om die coördinatie te verzorgen. In het andere geval meen ik dat we opnieuw in een moeras zullen zinken. We hebben ervaring met onze brandweerdiensten, die ook binnen de provincie West-Vlaanderen pogen tot uniforme politiereglementen te komen, en die zich nogal cynisch uitlaten over wat ze daarin kunnen verwachten van de hogere overheid.

Deze diensten melden mij ook dat er bij het federale ministerie van Binnenlandse Zaken een grote terughoudendheid lijkt te bestaan als het gaat over zeer verregaande en zeer streng opgelegde veiligheidsvoorschriften. Het gaat dan concreet over het verbod op brandbare materialen bij feestgelegenheden, over het gebruik van stoffen die giftige uitwasemingen verspreiden bij brand, enzovoort. De brand in Volendam heeft eigenlijk het grootste aantal slachtoffers gemaakt door de inademing van giftige stoffen, niet door de brandwonden zelf. Ook in deze materie zullen we waarschijnlijk tegenover een andere cultuur staan. Ik denk echt dat we, en dat is dan zeer praktisch, een soort delegatie moeten krijgen om dit strenger te kunnen regelen op het Vlaamse niveau, zoals we ook de milieureglementering, het Vlarem, anders en meer aangepast aan ons eigen landschap hebben kunnen uitwerken.

Minister Paul Van Grembergen : Ik wil daar nog even iets over zeggen. Eigenlijk zouden we ervan moeten uitgaan dat elk niveau zijn opdracht optimaal kent en vervult. Normaal gezien zou ik ervan moeten kunnen uitgaan dat in een goed georganiseerd geheel de federale overheid, die in dit geval de verantwoordelijkheid heeft, deze uitstekend invult. Als ik ga praten met de minister van Binnenlandse Zaken, moet dit in eerste instantie een gesprek zijn over het optimaal functioneren en daarna over de analyse van wat hapert. We moeten er

voor zorgen dat het federale niveau dit niet gewoon doorschuift met alle kosten van dien.

Ik wil nogmaals herhalen dat we, net als bij de politiehervorming, moeten uitkijken dat we geen taak op ons nemen waarvoor we dan uiteindelijk de middelen niet krijgen. Men zou kunnen zeggen : we zijn ervan af. Neen, in een eerste benadering moeten we de federale overheid wijzen op haar taak en op haar plicht om die optimaal, zonder feilen, na te komen.

Ik wil een analyse laten maken van de problematiek. Waarschijnlijk zullen de gouverneurs mij hierbij kunnen helpen met hun ervaringen en hun inzichten dienaangaande, want zij worden in belangrijke mate geconfronteerd met deze problematiek. Ik zal aan de gouverneurs vragen dat ze mij hierover hun ervaringen en hun inzichten meedelen.

Als bij het gesprek met de federale minister van Binnenlandse Zaken blijkt dat er hoe dan ook hinderpalen zijn, die wij zouden kunnen oplossen, dan kan dat maar op voorwaarde dat er een schatting wordt gemaakt van de kosten en de lasten die eraan gekoppeld zijn. We gaan namelijk niet het manusje-van-alles spelen zonder dat we daarvoor de centen krijgen. Het zou voor de federale overheid simpel zijn de verantwoordelijkheid door te schuiven en er zich zo vanaf te maken. Dit zou mijns inziens een te gemakkelijke oplossing zijn. Ik vertrek van het feit dat het probleem moet worden opgelost en dat het algemeen belang hier primeert. We moeten de door u aangebrachte risico's en gevolgen van eventuele incidenten onder de loep nemen. Van die basis vertrek ik om tot een oplossing te komen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 16.50 uur.*
